

Bana Gadak Dadandı

– İpciERDOĞAN · 24 Ağustos 2020

BANA GADAK DADANDI

Köy odaları

Vakit akşamı çoktan geçmiş dışarısı neredeyse zifri karanlığa bürünmüştü. Yolcular tam Boztepe Mezarlığından geçerlerken geceyi yaran seslerle birden irkildiler. Sesin şiddetinden ürken eşeğinden düşüp belki kolunu, bacağını kıranlar olabilirdi. “Yürüyün arkadaşlar şuradan Karacaören'e yetişelim” diyen Dalakçı köyünden Fayığın gür sesiyle kendilerine geldiler.

Yerköy ofisine buğday satıp dönen Dalakçı'lılar akşam ezanına yakın bir vakitte Boztepe köyüne ulaştılar.

Ramazan ayı olmasından dolayı kafilde bulunanlar aç ve yorgundular. Söylediklerine göre köyde çalmadık kapı bırakmazlar ama kimse onları misafir almaz. Ümitsiz ümitsiz Dalakçı'ya dönerlerken Boztepe çıkışındaki mezar taşlarına Fayık eline geçirdiği koca bir taşla vururken “Ulan dürzüler sağlığınızda sizde mi misafir almazdınız?” diye bas bas bağırıyordu. Karanlıkta kendisi gibi aç ve bitkin eşeğini bulması hiç de kolay olmadı.

Sabah Kırşehir'e gitmek için atına, eşeğine binenYerköy ve Çiçekdağı ilçelerine bağlı köylüler akşama doğru Karacaören'e ulaşırlar, o geceyi misafir ağırlayan odaların birisinde geçirirler sabah kahvaltıdan sonra erkenden daha gün doğmadan yola çıkarlardı.

Kırşehir'den akşama yakın yola çıkanlar da Karacaören'de geceyi geçirip sabah köyünün yolunu tutardı.

Köylerde kolay kolay her adam oda açıp misafirlere hizmet edemezdi. Bu iş ağa işi, dolayısıyla paralı kişilerin işiydi. Misafirlerin yatıp kalkmaları için oda ayırmak, altlarına yatmaları için yastık, döşek, yorgan, önlerine gece-gündüz sinilerle yemek servisi, hayvanlarının kalması için ahır ve bunun yanında yemi, suyu, bir de bunların hizmetinde olacak kişi ve kişileri temin etmek zor işti.

Karacaören'de bu işi gönüllü yapan oda sahipleri misafirden para, pul talebinde bulunmaz, ona hürmetin ve hizmetin en iyisini yapmaya çalışırdı. Bu odaların başında Hacı Mustafaların odası, devamın da Codal'ın Mustafa'nın, Kürdün Halil'in, Kürdün İbo'nun, Tayır Hoca'nın, Keloğlan'ın, Hacı Nuru'nun, Kürdün Memmet Çavuşun odaları gelirdi.

Kış günleri oda sahipleri yaz ayına göre daha çok sıkıntıya girerlerdi. Yazın ne de olsa dışarıda yatan hayvanlar kışın ahır almadığından konu komşunun ahırına bağlanırdı.

Odaların ısınması için soba, mangal gibi ısıtıcılar yakılır, yakacak sıkıntısı hane sahibine sorun olurdu. Dalakçı'dan Karacaören'e misafir gelenler köyün girişinde evi bulunan Cennet İrbaame selam verip geçerlerken odası olmayan İbraam buna çok üzülürdü. Zamanla o da modaya uyup bir misafir odası yaptırdı.

Yola dikilip “haydi şeyini şey ettiklerim erkasseniz odama uğramadan geçin de size şöyle şöyle yapayım” diye şakacıktan kimsenin üstüne alınmadığı küfürler ederdi. Oğulları Almanya'da işçi olarak

bulduklarından dolayı hizmet edecek adam bulamıyor, bu yüzden gelen misafirleri doğru dürüst ağırlayamıyordu..

Keloğlan'ın odası köyün biraz dışında olduğundan oraya ancak köy içinde boş oda bulamayanlar gelirdi. Bir iki misafiri kabul eder sonra gelenleri "Bende yer galmadı Çifte Fenerli Güdük İreşit'in odasına gidin" (dedem) diye salık verirken bıyık altından gülerdi. Çünkü arkadaşı olan Güdük İreşid'in bırak odasını, feneri ve gaz lambasında yakmaya gazı bile bulunmayan, hanımı ölmüş dul yaşayan fakir birisi idi.

Akşam gelen misafirlerin hizmetleri yapıldıktan sonra ortadaki mangalın üzerinde pişirilen çaylar ya da kahveler hüpürdetilirken eğer odanın bataryalı radyosu var ise önce ajans dinlenir sonra ona göre yorumlar yapılırdı. Ajanstan son radyo kapatılır, kendi aralarında muhabbetler başlardı. Kimi duyduğu güreş tefrikalarını ballandıra ballandıra anlatır, bir başkası Çerkez Etem'den, Yörük Ali'den, Köroğlu'ndan, Demirci Mehmet Efe'den bahsederken bir bilgiçlik edasıyla dinleyenlere hoşça vakit geçirmenin gururunu taşırdı.

Odaya eğer bir imam geldiyse dini soruların arkası kesilmez, arada da "hocam aya gidilir mi, gidilmez mi" diye merak giderilmeye çalışılırdı.

Kahveye gençlerden utandıkları için gidemeyen köyün yaşlıları da buralara uğramadan edemezlerdi. Bunlardan durumu fakir olanlar olursa bazen oda sahibinin şakalarına maruz kalır, ceket veya pantolonundaki kırk yamalığın hangi giysiden kaldığını sorarak odada bulunanların gülüşmelerine neden olurlardı.

Keloğlan'ın odasına misafir olan bir aşık çay ikramı biraz gecikince içmeden yatacağım zannederek, "Atma koydun bir çerik arpa, başına taktın koca bir torba, bir bardak çaya beni değiştin Keloğlan" diye sazıyla sözünü bağlarken çaylar ortaya gelmişti bile.

Akşam namazından sonra cami dağılırken, "Beni misafir alan yok mu?" diyen birisini Potturmacın Mustafa evine davet eder. Gerekli ikramını yaptıktan ve biraz da sohbet ettikten sonra yatarlar. Sabah uyandıklarında, "Akşam yatmadan paramı saydım şu kadardı, şimdi saydım şu kadar eksik çıktı" diyen misafire aslında sonradan Almanya'ya işçi olarak gidip zengin olan Mustafa, "İftira etme düzünü" dese olmaz. "Deşirici bu, gittiği her yerde beni satar korkusuyla" al şu yirmi lirayı da ağzını kapat" der. Ertesi yıl o deşirici yine köye geldiğinde parasını muhtara sayarak teslim edip evine öyle misafirliğe götürür.

Gerek çevre köylerden, gerekse Nevşehir'den çerçiliğe gelen insanlar odalara çekilirken arabalarında satmak için getirdikleri matalara" köyün çocukları zarar vermesin" diye oda sahibince bekçi tutulurdu.

Canlı hayvan alım-satımıyla uğraşan Karacaörenliler gittikleri köylerde misafir olurlardı. O kişiler de köye geldiklerinde genelde odalara gitmezler, kendilerine misafir olan kişilerin evlerinde kalırlardı.

"İllaki gelen misafirler odalarda kalacak" diye bir kural yoktu. Karacaören'de her hane misafir odası olsun veya olmasın misafir kabul etmeyi severdi.

Bu kişilerin başını Ağa'nın Mehmet Ağa çekerdi. Çalışmayı pek sevmez, iyi giyinir, güzel konuşur görmüş geçirmiş birisiydi.

Bonkörükte üstüne yoktu, oturdukları kahvede çay parası için kimseye elini cebine sokturmazdı. Zamanında bir ağa çocuğu olduğundan dolayı gördüğünden geri kalmadığından ağalığı elinden

bırakmaz, bu huyundan dolayı da köylüler ona 'GADAK' derlerdi.

Gadak Mehmet babadan kalma tarlaları satarak ya da kiraya vererek, olmaz ise terhin koyarak buradan gelen paralarla geçinirdi. Zamanla musluğun suyu kurumuş fakirleşmişti. Ama huylu huyundan vazgeçmez misali gördüğünden geri kalmaz, köye gelen misafirleri her kim olursa olsun elden önce karşılayıp evine buyur ederdi. Gelmemekte ısrar eden misafire de "Essek amcana karşı mı geliyon" diye şakacıktan kızardı.

Gelen misafirler onun evine gitmeye, ona yük olmaya artık utanır olduklarından dolayı başkalarından "bize buyur" davetini bekliyorlar, ama Ağa'nın Memmet ağa adeta onları sürüklercesine evine götürürdü.

Bu kişilerden biri de Dalakçı köyünden Tosun'un Çavuş denen adamdı. Tosun'un Çavuş köyünde bir oda sahibiydi. Gelenleri ağırlar, yerine göre para, pul gibi ihtiyaçları olanlara yardımını esirgemezdi. Arada komşu köylere iş icabı gider, oralarda ağırlanıp iltifat görürdü. Aslında onun sevgisi, muhabbeti diğer köylere oranla Karacaören'e daha bir başkaydı. Karacaören'e gidip döndüğünde morali düzelir, neşesine neşe katılmış olarak Dalakçı'ya gelir, "şöyle iltifat gördüm, böyle ağırlandım" diye köylülerine hava atar, onları kıskandırır. Bu durum yıllarca devam ederken sonradan çark tersine dönmeye başladı. Karacaören dönüşlerinde yüzünden düşenin bin parça, moralinin de bozuk oluşu köylülerinin gözünden kaçmıyor, nedenini de kendisine bir türlü sormaya cesaret edemiyorlardı.

Tosun'un Çavuş hırısından başka köylere gidiyorsa da "Karacaören gibisi var mı" diye iç geçiriyor, gittiği köyler kendisini tatmin etmiyordu.

Köylüleri bir Karacaören dönüşünde yolunu çevirip, "Tosun Çavuş, şu yemin üstüne olsun ki bize sendeki bu son zamanlardaki değişikliğin sebebini söylemezsen şuradan şuraya sana adım attırmayız" diye büyük vebal yüklediler.

"Belki anlatırsam rahatlarım" düşüncesine kapılan adam yavaş yavaş "Arkadaşlar bildiğiniz gibi benim Karacaören'de çok sevenim ve arkadaşım var" diye konuşmaya başladı.

"Onları Dalakçı'ya her geldiklerinde en güzel şekilde ağırlarım, bende Karacaören'e gittiğimde onlar da beni her zamanki gibi ağırlayacaklar ammaa daha mezerin başına varır varmaz Gadak beni golumdan duduğu gibi alıp evine götürüyo. Otluğun (Gadağın hanımı) bişirdiği yumurtaları yiye yiye neredeyse cücük çıkaracağam, sormayın gomşulaaar BANA GADAK DADANDI" derken ağlamamak için kendisini zor zapt ediyordu

NOT: Öyküleri şahısları küçük düşürmek mirasçılarını rencide etmek için yazmadım.

ERDOĞAN ÇALIŞKAN KIRŞEHİR 22 10 2011 GERÇEK YAŞANMIŞLIKLARDAN

+++++